

nog zavoda za statistiku Sjedinjenih Američkih Država (Census Bureau) za uspostavu elektoničkog sustava pristupa njihovim podacima preko Interneta.

Treći odjeljak ima naslov *Izrada atlasa na Internetu* i sadrži četiri rada. Eva Sikierska i Donna Williams pišu o nacionalnom atlasu Kanade na Internetu i Schoolnetu, a Barend Köbben o nizozemskom iskustvu u oblikovanju i izradi atlasa za World Wide Web. Funkcionalnost elektoničkih školskih atlasa tema je kojom se u svom radu bavi Ferjan Ormeling. William Cartwright piše o korisničkim sučeljima za multimedijske kartografske proizvode.

Posljednji odjeljak sadrži šest radova – izvještaja o nacionalnim atlasima. Richard Capek piše o nacionalnom atlasu bivše Čehoslovačke, a Tomáš Beránek o prijedlogu nacionalnog atlasa Češke. Prošlost, sadašnjost i budućnost Atlasu Savezne Republike Njemačke naslov je rada Ulricha Freitag. Maria Dolores i Abad Moros izvještavaju o multimedijском prototipu nacionalnog atlasa Španjolske. O najnovijim aktivnostima u izradi nacionalnog atlasa Mađarske pišu László Bassa, Zoltán Farkas i Zoltán Keresztesi. Timothy Trainor autor je rada o nacionalnom atlasu Sjedinjenih Američkih Država.

Na kraju ove vrijedne publikacije dane su adrese svih autora.

Nedjeljko Frančula

GEOGRAPHICAL INFORMATION SYSTEMS FOR POPULATION STATISTICS

Geographical Information Systems for Population Statistics

Od travnja 1991. do veljače 1995. Odjel za statistiku Sekretarijata Ujedinjenih naroda radio je na projektu *Primjena GIS-a za demografska i srodna statistička istraživanja*. Svrha je projekta bila da se prikupe podaci o primjeni digitalne kartografije i geografskih informacijskih sustava (GIS) u državnim statističkim zavodima kako bi se pomoglo zemljama u razvoju u brzem uvođenju tih novih tehnologija.

Rezultati istraživanja objavljeni su 1997. na 92 stranice u publikaciji *Geographical Information Systems for Population Statistics* (Geografski informacijski sustavi u demografskoj statistici). Knjiga ima oznaku ISBN 92-1-161389-2, a nakladnik je Department of Economic and Social Information, Statistics Division, United Nations, New York.

Sadržaj je podijeljen u četiri poglavlja. Prvo poglavlje sadrži osnovne podatke o općim zahtjevima pri uspostavi GIS-a.

U drugom su poglavlju objavljeni podaci o primjeni digitalne kartografije i GIS-a u statističkim zavodima pojedinih država. Podaci su prikupljeni upitnikom koji je između prosinca 1993. i kolovoza 1994. upućen u državne statističke zavode 210 zemalja. Na upitnik su odgovorila 102 državna zavoda, od kojih je 28 samo potvrdilo primitak upitnika i odgovorilo da GIS ne primjenjuju u radu. Upitnik su,

dakle, ispunila 74 zavoda, od kojih 44 primjenjuje metode digitalne kartografije u svom radu, a 37 i GIS.

U trećem poglavlju analizirano je pet softverskih paketa GIS-a s obzirom na mogućnost primjene za demografska statistička istraživanja. Analizirani su:

Arc/Info 3.4D za DOS i ArcView 2.0 za Windowse (Environmental Systems Research Institute, Inc.)

MapInfo 3.1 za Windowse (Mapinfo Corporation)

Atlas GIS 2.0 za Windowse (Strategic Mapping, Inc.)

Idrisi 4.1 za DOS (Clark University, School of Geography)

Ispitane su raznovrsne mogućnosti tih programa: digitalizacija, ulaz i izlaz podataka u raznim formatima, transformacija koordinata, pretvaranje podataka iz vektorskog u rasterski format i obratno, određivanje duljine i površine, raznovrsne analize, izrada tematskih karata.

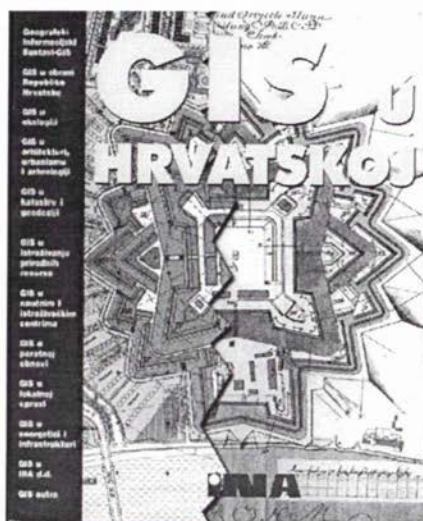
U četvrtom su poglavlju dani primjeri demografskih analiza na primjerima iz Nepala. Kao rezultat analiza izradene su različite tematske karte, najčešće metodom površinskih kartograma, kružnih dijagrama i metodom točaka.

U dodatku su u osam tablica dani odgovori pojedinih država na pitanja iz upitnika.

Kažimo na kraju da u publikaciji, nažalost, nema podataka iz Hrvatske.

Nedjeljko Frančula

GIS U HRVATSKOJ

Zagrebačka promocija knjige "GIS u Hrvatskoj" bila je 26. svibnja 1997. godine u Galeriji suvremene umjetnosti, a varaždinska 24. rujna 1997. na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu kao jedan od **GIS događaja** u sklopu 8. međunarodnog simpozija Informacijski sustavi IS '97.

Nakladnik je knjige INA – industrija nafte d.d., Sektor informatike iz Zagreba kojemu je to treća knjiga o GIS-u dosad najopsežnija (po broju autora, strana i priloga). Prve dvije su Brukner, Oluć, Tomanić (1993): Geografski i zemljišni informacijski sustav (metodološka studija), te Mirko Brukner (1994): GIZIS – Geografski i zemljišni informacijski sustav – osnove.

Knjiga se sastoji od predgovora, kazala i jedanaest poglavlja, te na kraju od 55 stranica priloga u boji, a ukupno ima 566 stranica.

Naslovi poglavlja

1. GIS u obrani Republike Hrvatske
2. GIS u ekologiji
3. GIS u arhitekturi, urbanizmu i arheologiji
4. GIS u katastru i geodeziji
5. GIS u istraživanju prirodnih resursa
6. GIS u naučnim i istraživačkim centrima
7. GIS u poratnoj obnovi
8. GIS u lokalnoj upravi
9. GIS u energetici i infrastrukturi
10. GIS u INA d. d.
11. GIS sutra

Broj radova

1. GIS u obrani Republike Hrvatske	4
2. GIS u ekologiji	2
3. GIS u arhitekturi, urbanizmu i arheologiji	7
4. GIS u katastru i geodeziji	3
5. GIS u istraživanju prirodnih resursa	2
6. GIS u naučnim i istraživačkim centrima	3
7. GIS u poratnoj obnovi	2
8. GIS u lokalnoj upravi	3
9. GIS u energetici i infrastrukturi	5
10. GIS u INA d. d.	5
11. GIS sutra	2
UKUPNO	38